

EHEAROME2020

Rimsko ministarsko priopćenje

PRILOG III.

EUROPEAN
Higher Education Area

bologna
process

ITALIAN **BFUG** SECRETARIAT
2018-2020

Translated within the Erasmus+ project “[IN-GLOBAL Enhancing Knowledge of the EHEA and Global Dialogue](#)” in 2023.

The original version of the Rome Communiqué and its annexes are available on the website of the European Higher Education Area:

<https://ehea.info/page-ministerial-conference-rome-2020>

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Preporuke nacionalnim tijelima za unaprjeđenje učenja i poučavanja u visokom obrazovanju u EHEA-i

Pripremila Savjetodavna skupina BFUG-a 2 za učenje i poučavanje

U Pariškom ministarskom priopćenju iz 2018. ministri su najavili dodavanje „suradnje u području inovativnih praksi učenja i poučavanja kao još jedno obilježje EHEA-e“.

U tu se svrhu ministrima i nacionalnim tijelima predlažu ove preporuke za djelovanje, kako bi se unaprijedila suradnja i partnerstvo unutar europskih sustava visokog obrazovanja i među njima.

Ovim se preporukama u potpunosti poštuju temeljne vrijednosti europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA), prethodno izražene u Pariškom priopćenju od 24. i 25. svibnja 2018., kako slijedi: „Akademska sloboda i integritet, institucionalna autonomija, sudjelovanje studenata i osoblja u upravljanju u visokom obrazovanju, kao i javna odgovornost za visoko obrazovanje i javna odgovornost visokog obrazovanja čine okosnicu EHEA-e“.

Kontekst zdravstvene krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 dodatno naglašava važnost preporuka Savjetodavne skupine u nekoliko aspekata. Osobito su važne preporuke u vezi potrebe za pedagoškim inovacijama i daljnjim razvojem online nastave i otvorenih obrazovnih sadržaja te preporuka za jačanje povezanosti između istraživanja u obrazovanju i poučavanja.

Preporuke koje su sažete niže u tekstu zasnivaju se na potrebi za učenjem usmjerenim na studenta, unaprjeđenju poučavanja te sveobuhvatnoj važnosti dijaloga na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji uključuje sve dionike. Ove su tri teme međusobno povezane i podjednako važne.

Osim toga, ovim se preporukama naglašava ključna važnost jačanja alata Bolonjskog procesa, osobito ECTS-a, radi utvrđivanja postignutih ishoda učenja i s njima povezanog radnog opterećenja, kao i ostalih preuzetih ključnih obveza u sklopu Bolonjskog procesa.

Tijela javne vlasti nadležna za visoko obrazovanje trebala bi se obvezati na sljedeće:

1. Omogućiti da učenje usmjereno na studenta postane stvarnost kroz:

podupiranje visokih učilišta u njihovim nastojanjima da započnu ili nastave voditi strukturirani dijalog o uvođenju inovacija i unaprjeđenju učenja i poučavanja, a koji uključuje studente, nastavnike i relevantne vanjske dionike. Pritom bi se trebalo baviti pitanjima koja uključuju razvoj kurikuluma, ishode učenja, vrednovanje i osiguravanje kvalitete, uzimajući u obzir vještine koje su potrebne za rješavanje sadašnjih i budućih društvenih izazova;

promicanje, unutar pojedinih disciplina, razvoja mekih vještina i vještina koje su potrebne prosvjetljenom građaninu 21. stoljeća, kako bi se razumjeli izazovi u složenom svijetu te poštivali drugi i okolina; istraživanje načina za poticanje prekogranične razmjene dobre prakse kako bi se podržalo unaprjeđenje kvalitetnog učenja i poučavanja, naglašavajući aktivne metode;

stvaranje podupiruće okoline, u smislu financiranja i zakonodavstva, koja visokim učilištima omogućuje da ponudu obrazovnih programa prilagode potrebama različitih vrsta učenika (polaznici programa cjeloživotnog učenja, studenti u izvanrednom statusu, studenti iz podzastupljenih skupina i skupina u nepovoljnom položaju) i da izgrade kulturu pravičnosti i uključenosti. To uključuje razvoj fleksibilnih

oblika učenja (uključujući mikro-kvalifikacije) na institucijskoj i nacionalnoj razini te diljem EHEA-e, kao i istraživanje mogućnosti koje nude digitalne tehnologije, a koje to omogućuju;

poticanje i podupiranje razvoja i provedbe strategija na nacionalnoj razini i na razini visokih učilišta i pristupa otvorenom obrazovanju, kao i korištenja otvorenih obrazovnih sadržaja;
poticanje studenata na mobilnost izvan okvira ugovora sklopljenih između visokih učilišta.

2. Poticati kontinuirano unaprjeđivanje poučavanja kroz:

promicanje uspostave obrazovnih timova koji uključuju akademsko osoblje i osoblje koje im pruža podršku i osposobljava ih pri ostvarivanju njihovih misija (timovi na razini visokog učilišta i/ili nekoliko visokih učilišta);

pružanje podrške visokim učilištima pri poboljšavanju trajnog profesionalnog razvoja nastavnika i (prekogranične) razmjene dobre prakse. Mjere stručnog usavršavanja osoblja uspostavljene na razini nekoliko visokih učilišta i izgradnja nacionalnih struktura koje međusobno surađuju mogu se smatrati načinima na koje je moguće poboljšati trajni profesionalni razvoj;

pružanje podrške visokim učilištima pri izgradnji održive i poticajne okoline na institucijskoj i nacionalnoj razini radi preobrazbe, osobito digitalne, kvalitetnog poučavanja i učenja. Takvu bi okolinu trebalo izgraditi u suradnji s nastavnim osobljem, a ona bi trebala uključivati okvir koji sadrži pristojne radne uvjete, prihvatljivo nastavno opterećenje i atraktivne mogućnosti zapošljavanja.

uspostavu, u suradnji s visokim učilištima (koja bi trebala uključiti sve koji se bave poučavanjem), strukturnih mjera kako bi se osiguralo podjednako uvažavanje poučavanja i istraživanja. Po potrebi, trebalo bi ažurirati modele akademske karijere kako bi se osiguralo veće priznavanje poučavanja u akademskoj karijeri.

istraživanje, u suradnji s visokim učilištima, načina na koje je moguće poticati nove i inovativne metode poučavanja, s naglaskom na interdisciplinarnu i multidisciplinarnu pristupe, učenje i poučavanje temeljeno na istraživanju, odgovarajuću primjenu analitike učenja i otvorenog obrazovanja, kao i druge inovativne pristupe.

3. Jačati kapacitete visokih učilišta i sustava visokog obrazovanja radi unaprjeđivanja učenja i poučavanja kroz:

uključivanje unaprjeđivanja učenja i poučavanja u nacionalne strategije i pristupe visokom obrazovanju. Izrada i provedba tih strategija i pristupa trebala bi služiti kao temelj za strukturirani i kontinuirani dijalog s visokim učilištima i drugim dionicima unutar zajednice učenja i poučavanja.

podupiranje strateškog razvoja i inovacijskog kapaciteta učenja i poučavanja na nacionalnoj i institucijskoj razini, kroz empirijsko istraživanje obrazovanja, projekte i pilot-projekte te prikupljanje i uporabu podataka o obrazovanju, istovremeno poštujući propise o zaštiti privatnosti podataka;

istraživanje načina na koje je moguće poticati i podupirati prekograničnu razmjenu dobre prakse na nacionalnoj razini i diljem EHEA-e, primjerice putem platformi za razmjenu i suradnju;

dodjelu odgovarajućih i stabilnih sredstava i resursa te, prema potrebi, usvajanje svrsishodnih regulatornih okvira, kako bi se visokim učilištima omogućilo da razviju inovativna i visokokvalitetna okruženja za poučavanje i učenje.

Od Skupine za praćenje Bolonjskog procesa traži se da u svom sljedećem planu rada podrži provedbu preporuka za učenje i poučavanje s ciljem postizanja zajedničkog napretka unutar EHEA-e te da izvijesti o rezultatima navedenog u okviru Izvješća o provedbi Bolonjskog procesa za 2024. godinu.

**Co-funded by
the European Union**

This translation is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

